

ETNOĞRAFYA MÜZESİNDEKİ BAKIR ESERLER ÜZERİNDE ARAŞTIRMA

Perihan ÇETİN

Etnoğrafya Müzesi Asistanı

Bakır, cazip, kıvılcıklı rengi ve kolay işlenebilir olmasıyla ilk devirlerden beri pek çok çeşitli eşyanın imalinde kullanılmış bir madendir. En küçük fincan zarflarından en büyük kazanlara varıncaya kadar yapılan her türlü evi- ni gerek hak suretiyle, gerekse 'kakma ve çakmacıklıkla süslemeden geçmiyen ustalar zamanla bu işi başıbaşına ibir sanat haline getirmişlerdir.

Bu sanat, menşei itibariyle Orta ve Ön Asya'ya ait olmakla beraber, bir yandan Batıya uzanan İslam akınları, diğer yandan Haçlı Seferleri vasıtasıyla Avrupa'ya geçmiş ve bazı yerlerde tutunmuştur.

Bakırcılığın Şanı taiki merkezleri : İran, Irak, Suriye ve dolaylarıyla Doğu Anadolu'dur. Buralarda bilhassa Musul, Diyarbakır ve Tokat, işçiliği en fazla Beriye götüren şehirlerdir. Meir- lekietirni'z, daha ziyade XV. yüzyıldan solıll'a Mısır ve Irak bakırcılığına geri- de bırakacak derecede güzel eserler vermiştir. Eski kayıtlardan, Tokat'da yapılan hakır kapların hudut hariçlerine dahi sevlrolunduğu öğrenilmektedir (1). O devirde imalathanelerin hakır ihtiyacı bol miktarda karşılayan Ergani

(1) Halis Turgut Çinlioğlu (Osmanlılar Zamanında Tokat III. Cü kısımlı).

ve civarından toplanan külçeler, kal- hanelerde eritilip tasfiye edildikten sonra tlogülerek inceltilir, levhalar haline getirilirdi. Yaprak, veya tahta adını alan bu levhalar kara ve deniz yoluyla İstanbul'a da sevkolunur, a.la.kadar esnafa dağıtılırdı.

Evliya 'Çelebi Erzurum'dan geçerken, kazancıların çekiç darbeleriyle muayyen musiki makamlarını icra ettiklerini söylemekle (2) sanatın, ehil ellerinde nasıl büyük bir zevkle inkişaf etmekte olduğunu pek güzel anlatır.

Bakır, saf olarak kullanıldıktan maada kalayla, çinko ile karıştırılarak elde edilen pirinç ve tunç gibi halitalarından da fevkalade sanatkarane şam- da.nl.a.r, fenerler, kandiller, **manga** ve siniler, buhurdan, güllapın, vazo ve divitler, alemler, heykeller v. s... yapılmıştır. Ankara Etnoğrafya Müzesi, bu bakımdan çok zengindir. Biz, burada şekil ve stisleme yönünden her birini ayrı ayrı tetki'ke değer olan bakır eserler arasından şimdilik, ancak elli adedini aıJ.abildik.

Çalışmalarımıza devamla bütün koleksiyonu ikmal ettiğimiz gün, topladığımız tarih ve imzalarla tespit edilen tezyinat, Türk bakırcılığı hakkında yapmakta olduğumuz araştırmalara daha kat'i ve emin bir istikamet sağlıyacaktır.

KONUMUZA GİREN BAKIR KAPLARIN ADLARI VE KULLANILIŞLARINA DAİR AÇIKLAMA

ibrik: El yıkamak, ıabdest almak ve içinde çay, kahve, şerbet gibi sulu şey-

(2) Evliya Çelebi (Cilt: IV, s. 39).

ler bulundurmak için kullanılan emzik-
I!, kulplu kaptır. Umumiyetle topraktan,
fayansdan, kristalden, altun, gümüş ve
bakır gibi madenlerden yapılmış olan-
lar arasında fevkalade sanatkarane iş-
lenmiş örnekleri de vardır.

Killik: Leğençe de denir. Küçükçe
kazan tipinde olup, kenarları dışa dö-
nük ve düzdür. Hamamda su koymak, bazı
şeyler yıkamak, aynı zamanda ters çevirip
üzerine oturmak için kullanılır. Bakırdan
mamul ve çoğu nakışlıdır.

Leğen: İbrikle beraber kullanıla-
ya mahsus el leğen'leri, kristalden, al-
tun, gümüş ve bakırdan yapılır. Tası
çukur, kenarları yarıyavandır. Süzgeçli bir
kapağı vardır; kullanılmadığı zamanlar
ibrık, bunun ortasındaki çukurca kıs-
ma yerleştirilir. Çok defa her iki kabın da
tezyin, motif ve tarzları aynıdır.

Lenget: Bakırdan mamul, ağzı ge-
niş ve yavvan kaptır. Sulu şeylerden
maada yiyeceklerin konmasında kul-
lanılır.

Sini: İçerisinde yemek yemiye
mahsus daire biçiminde, kenarlı made-
ni tabladır. Muhtelif büyüklükte olur. Pey
büyüklerine meydan sini:si adı ve-
rilir. Kullanılacağı zaman işlemeli sof-
ra örtüsü üzerine konulan bir ayaklığa
oturtularak yerden yükseltilir. O-
rtasına üzeri nahişli meşin nihaile konur, bu su-
retle yemek kaplarının sinide kayma-
sına mani olunur. Etrafına muhtelif yi-
yeceklere mahsus gümüş, fildişi, bağa
v. s. cins kaşıklar dizilir. Yemekte bu-
lunankır, ipekli kumaşlarla kılıflanmış
pamuk yahut kuş tüyü minderlere çep-
çevre oturarak işlemeli peşkiri - her-
kesin 'kucağını örtecek surette - bir baştan
diğerine uzatırlar. Sini üzerin-
de, ihtiyaç için, ayrıca billur hokkalar-
la sabunlanmış, gül suyu kokulu bezler
bulundurulur (3).

Şekerlik: Şeker, yahut meyvalar-
dan yapılmış tatlıların ikramında kaşık-

(3) Müsahipzade Celal (Eski İstanbul Ya-
şayışı).

lık ve su bardaklarıyla bir tepside kul-
lanılan kapaklı, İmpa,ksız kulplu kaptır.
Kristalden, fayansdan veya çeşitli ma-
denlerden imal edilir.

Tas: Su ve sulu şeylerin konmasına
mahsus kaptır. Altım, gümüş, ve bakır
gibi madenlerden yapılır. Şekhleri mev-
zua göre umumileşmiştir. Sebil taşı,
hamam taşı, şifa taşı gibi. Cam ve fa-
yanstan olan mamullerine ise kase adı
vedir.

Teps'i: Kenan az kalkık yuvarlak
veya köşeli tabladır. Madenlerden, tah-
tadan, camdan, fayansdan olanları ve
pek güzel nakışlanmış örnekleri vardır.
Kulplu ve kulpsuz da olabilir. Kahve,
çay, şerbet, tatlı, meyva gibi şeylerin
ikramında kullanılır.

ŞEH.L! VE NAKIŞLARI YAPILMIŞ
BAKIR ESERLERİN EVSAFI
Etnoğ. Müz. 6129. İbrik: (Levha: I).

Kapaklı, kulplu ve emziklidir. Kar-
nı silindirik şeklinde olup, boyuna doğru
mahruti biçimde daralmaktadır. Üzeri
hatayie benzer çiçekler ve yapraklarla
süslüdür. Yük: 40 santimetredir.

Etnoğ. Müz. 6122. Killik: (Lev: II).

Ağız kenarı dışa dönük ve üzeri üç-
kenlerle bezenmiştir. Boynundan dibe
doğru hafifçe genişlemektedir. Alt ve
üstte görülen iki geçme bordürlerin arası
ulama, badem şeklinde, bölmeler
içerisinde çiçek ve yapraklı dallarla süs-
lüdür. Yük: 21 cm. Ağız çap: 20 cm.

Etnoğ. Müz. 6189. Killik: (Levha: III).

Şeklen yukarıkine benzer, üzeri iki
baştan dolaşan birer tığ ve geçmeli bor-
dürler arasında sıra ile içleri rumiye
benzer motifli madalyonlar'la stilize kü-

iiil(yapr.aık ve dallardan müteşekkil bu-
\tlerle süslüdür. Yüksek: 31 cm. Ağız çap:
31 cm- dır.

p;trioğ. Müz. 13564. Killik: (Levha: IV).

Şeklen yukarıki gibidir. Ağızın dışı
dö₁₁en kenarında ufama çapraz altıgen-
lerden ince bir bordür görülür. Boyun-
aan itih: n geçme bor ü_rl-eı: in çevrele-
diği rumılı madalyon dizileriyle bezen-
iştir. İç kenarında (S.ahiiibi Mustafa,
1:rie 1116) ya ılıdır. Yüksek: 26 cm. Ağız
:ı:ıP: 28 cm. dir.

&trioıJ. Müz. 11660. Leğein: (Levha: V).

pibi yuvarlakça, ağız geniş kenarlarıyı
dışa doğru yayvandır. İçinin etrafı
fık suretiyle işlenmiş küçük lale ve ka-
nıllıfıl buketfori arasında içleri rumili
uvarlak madalyonlarla süslüdür. Bir
y ri tuğra şeklinde (sahip adını, tarihi-
y) göstermektedir. Ağız çap: 37 cm.
m
dil"

ı;trioÖ. Müz. 6715. Leng r: (Levha: V).

:Büyük ve çukurca tabak şeklinde-
dil" iç kenarında altıgen ve geçme tığ-
J,ıı,ı118.n yapılmış iki sıra bordürlü olup,
..uı..sına 15 yapraklı, yıldız benzer, bir
çek nakşedilmiştir. Ağız çap: 31 cm.
ç1

e,triöf- Müz.18195. Lenger: (Levha:VI).

Yukarıkine benzer şekndedir. İç
ena.rı stilize s ervilerle bezenmiştir. Or-
J< sında bir Mührü Süleyman görülmek- t
oıııP bunun etrafı, içleri kafes bölme- te
aört küçük yuvarlak şekillerin ara-
lhndt:L yaprak süslemelidir. Ağız çap: sı
25 cııı.

,striOU. Müz. 18891. Lenger: (Levha:
yJI).

Yukarıkinin şekindedir. İç kenar,
teri rumiye benzer çizgilerle bezemeli
rt madalyonla dört eşit kısma bölün-
do...: ö up ara'arın d a zemi ni i nce k a fes-
Jıı u:
r i taramalı halkalarla yıldız benzer
v eJ<Jer<len müteşekki:l bordürler yer al-
e,ktadır. Bunun, içeriye doğru bademe

benzer şekil'lerle ulama bir başka bor-
dür takibeder. Ort.ada: dört yapraklı bir gül
vardır. Etrafında sıra ile dört lale ve dört
kare şeklinde motifler görülür. Ağız çap:
42 cm.

Etnoğ. Müz. 1J635. Lenger: (Levha:
VIII).

Şeklen evvel,kiler gib:dir. Ortası
boştur. Kenarında içleri, rumi ve çi-
çeklerle süslü sekiz adet yu\ "arlık pafta
görülmektedir. Bunları alt ve üst kenar.
larından ikat eden geçmelerin araları is,:
dört, muhtelif rumili bordürlerle süslen-
miştir. Dış dibinde küçük yapraklarla
işlenmiş güle benzer bir motif bulun-
maktadır. Ağız çap: 49 cm.

Etnoğ. Müz. 13721. Lenger: (Lev: IX).

İçkenarlarında eş aralarla, içleri ru-
mili altı madalyon vardır. Bunlar yek-
diğerine ü; sıra geçme bordürle bağlı-
dır. Dış kenarında (Sahibihu Hacı Ali, sene
1111) okunmaktadır. Ağız çap: 32 cm.

Etnoğ. Müz. 13030. S'ini: (Levha: X).

Kenan, v kt:yle, muhtemelen eski.
miş olduğundan kesilmiş ve son yazılı
bordür yarısından itibaren kıvrılıp ke-
nar halin...! getirilmiştir. Ortası rumi tepelik
moLfleriyle müzeyyendir. Bunu
çevreleyen (Men kaniaa...) yazılı bor-
dürü ulamf. tepeli kler içerisind-e küç,ük
çiçek ve yapraklı dallar takip etmekte-
dir. Dördüncü bordürde (Muntazır
Maıkdemiw...) diye başlayan mısralar-
la 1133 ta.rıııı okunmakta olup, en dış yazı
ile arasına, fasulyaya benzer çiçek
buketli ve rumiili yirmi, beyzıı pı.afta
resmedilmiştir. Kenarında pek fa la
çekiç darber:;iyle örşelenmiş olmasına
rağmen Na,-,ru%ah Camii İmamı Mus-
tafa: tarafından yapılmış olduğu yazılı-
dır. Çap: 97 cm.

Etnoğ. Mü.z. 13190. Sini: (Levha: XI).

Kenarları hafif kalkık, dışa dönük
ve üzeri geçme bordürlüdür. Aynı tez-
yinat, iç klnarda tekrar edilmiştir. Bu-
nu müteakip beş adet vazodan çıkan

lale ve khr.1.nfil buketleriyle yine beş adet çifte kulplu güğüme benzer kabın araları stili,ze on servi He süslenmiştir. Tekrar iki geçme bordürden sonra ru- mi bez·ehl"- :1 bir daire gelir ve en orta kısım da yine rumilerden müteşekkil aı,kıf elek motiflidir. Çap: 74 cm.

Etnoğ. Mü. 13235. Sin'i (Le1·ha: XII).

Ortası, Mührü Süleyman içerisinde on dört yapraklı çiçek resimlidir. Bunun çevresi biı,birilerinde çıkan rumilerle bezenmiş olup, bir geçme bordürle nihayetle'nir. Daha sor.ra münhani hat üzerinde y01 a'lan ulama rumileri, dışa doğru çekilen kalınca tığlar takip eder. 12 santimlik mesafeden sonra tepeliklerden bir <lizi bordür görülür. Dışa dö-1 nen kenar üzerinde is,e küçük beyzi paf-taların eş aı-akırla böldüğü geçme bordür nakşedilmiştir. Ve bir yerine sahip adı işlenmiştir. Çap: 75 cm.

Etnoğ. Mü.z. 13636. Sini: (Levha: XIII).

Orta.;ndaki iç'.çe iki daire rumiler- le süslüdür. Etr fını dolaşan zi,kz.a!k motifli bol'C'ürü, ince tığlar takibeder. Bunun dı=ıı:ırdıa stilize üç şadırvanla iki uçları sııvriierek biten üç madalyon ve altı servi yeı- almıştır. Kenarında, ufki, açıkça "S" dizilerinden bir bordür gö- rülür. Çap: 88 cm.

Etnoğ. Mü.:. 9085. Şekerlik: (Lev: XIV).

Kulplu ve kapa,klı olup, karnı şiş- kince, dibe doğru hafif daralmaktadır. Kapak tutamağı aynı noktadan çı,kan kia,ıartma .:ıprakların ortasına oturtulmuş çilek şeklindedir. Yük: 14 cm. Ağız çap: 9,5 cm.

Etnoğ. Müz 259 Tcis: (Levha: XV).

Dibi düz, ağızı hafif dışa dönük sebil tasıdır. İçi;nin ortası ve dış kenar- ları yazılıdır. Çap: 13,5 cm.

Etnoğ. Mü:-.: 1587 Tas: (Levha: XV).

Dibi yuvarlaktır. "Hidmeti Mey- dan, sene i 275" yazılıdır. Dış :ağız kenarında bi· bordür halinde ulanan mıs- ralar yekdiğerinden kuşlu rozetlerle

ayrılmıştı·. Yük: 9 cm. Çap: 22 cm.

Etnoğ. Mü.:. 6751 Tas: (Let·ha: XVI).

.Ağız hafif yayvan, dibe ya:kın kı- sımları yuvarlıa,k ve pek kısa ayaklıdır. Dış ağız 1,cnarı münhani üzerinde rumi bordürlüdir. Karında, içleri yine ru- mili mahrnti paftalar görülmekte olup, araları çiç:eıllidir. Karşılıklı her iki yü- zünde tuğra şeklinde yazı ve 1155 tari- hi vardır. Çıa,p: 20 cm. Yük: 10 cm.

Etnoğ. Müz 7337 Tas: (Lev: XVII).

Hamar:i tasıdu". Üzeri çeşitli rumi- lerden miiieşekkil üç sıra bordürlüdür. Ortadakiriia aralarında Arapça mısra- lar dol& makhıdır. Yük: 10 cm. Çap: 22,5 cm.

Etnoğ. Müz. 7950 Kapaklı tas: (Lev- ha: XVIII).

Kapağı ve tası kabartma 12 şer dilimlidir. Hafif ayaklıdır. Kapağın üzerinde diı:melerin sıvrilerek bittiği kı- sım burma çenberlidir. Tutamağı var- cıllı", tezyir:.n sızdır. Yük: 21,5, ağız çap: 16 cm.

Etnoğ. Mü.:. 8642 Tcis: (Levha: XVIII).

Dış nğ-ız kenarında para'lel mail çiz-g-ilerder ibaret blr bordür arasında "Sahibihu Hüseyin Bey Oğlu Hasan, 1202" yazıl ır. Bunun altmdaiki kısım içleri kafesvari taramalı küçük daire ve yaprakçıkıh.ı.rıha süslüdür. Yük: 9 cm. Ağız çap: 2fı cm.

Etnoğ. Mü2. 11431 Kapaklı tas: (Lev• ha: XIX).

Karnı ş şkince olup, hafif ayaklıd• ır. Üzeri rumi ve çiçeklerle süslüdür. Tezyinatın :c.rasında·ki yazılı kuşak okun. duıkta şerbet tası olduğu anlaşılmaқта- ır. Kapağı iki kademe ile yükselmekte ve tutamıktıdır. Yük: 21 cm. Ağız çap: 18,5 cm.

Etnoğ. Mü:-.: 12424 Tas: (Levha: XX).

Karnı genişliği ağıza doğru hafif daralmaıkb, ve dibi yuvarlakçadır. Dış ağız kenarında münhani bükümlü bir

şerit bordür görülür. Buna bitişik, uçları tepelikli yarım paftaların içi rumi ve çiçeklerfo muhtelif motiflidir. Yüksek: 9,5 cm. Ağız çap: 21,5 cm.

Etnoğ. Müz. 1,1011 Sefer tası: (Lecha: XXI).

Beş gölüdür. Üstte bir sabunluğu ve kulpu bulunmaktadır. Yanlardan iki çubuk lın beş gözü kenetler. Her birinin üzeri münhani dallarla çiçek ve yapraklar,arırı süslüdür. Yüksek: 23 cm.

Etnoğ. Müz. 13425 Tas: (Levha: XXII).

H3.fif „yaklı, ve ağız açığıdır. Dış kenarda bir geçme dolaşır. Üzerinde ye- di adet sık öamarlı ya,prukla aralarında dört yapraklı stilize çiçek bulunmakta- dır. Bir yerinde daire içinde "Sahibihu Ahmet Ağ:ı, 1198" yazılıdır. Yüksek: 9,5 cm.

Etnoğ. Mü.:. 13440 Tcis: (Lev: XXII).

Kısa ağızlıdır. Üzeri küçük mail ve paralel çizgilerle kaf esvari taranmış mayın süslemelidir. Yüksek: 12 cm. Ağız çp: 16 cm.

Etnoğ. Müz. 13568 Tas: (Lev: XXIII).

Yuvarlakça olan dibinden ağza doğru tedricen genişler bir şekilde sebil tasıdır. Dış ağız kenarı münhani üzerinden koncal2.rla bordünlenmiştir. Aşağı kısım üç ;:n oyukça çizgi'lerle süslüdür. !çinin orbsmda "Şafi, kafi 1281" okunmaktadır. Etrafı ulama mayın tezyinatlıdır. Aynı boydür iç kenarda da yer almış, arada:ki. boşluğa küçük yuvarlaklard,111 müteşekkil mayın rozetler resmedilmiş. Arkasının ortasında balığa benzer bir ekil ve 1285 tarihi okunabilmektedir. Yüksek: 5,5 cm. Ağız çap: 16,5 cm.

Etnoğ. Mü.:, 13117 Tas: (Lev: XXIV).

Ayaıdır. Üzei'inde ilk bordür "Butas içre koyup mai Fıratı..." d ye bmslıyan bir beyittfr. Aşağı kısnn dibe ba:kan bir sıra tepelikiel'le süslüdür. Beyitin arasında "Sihibi Alemdar Muhammet Ağa

sene 1163" yazılıdır. Yüksek: 11 cm. Ağız çap: 21 cra.

Etnoğ. Miiz. 13718 Tas: (Lev: XXIII).

Karnın en geniş noktasından, ıdıbe ve boyna dPgru keskince daralmaktadır. Boyun silindir şeklinde, ağız :keskin ve kısa ayaklıc:ır. Üzeri 'kı::ı,fesvari taranmış mayın, üçgen ve yapraklarla bezenmiştir. Yüksek: 12 cm. Çap: 15 cm.

Evnnoğ. Mü.:c 14644 Tas: (Levha XXV).

Yuval'12kça olan dibinden ağza doğru hafif d2rnlmaktadır. Üzeri stilize nar ve çiçeklerimden bir buketle, lMe süslemefalir. Yüksek: 11 cm. Çap: 15 cm. *Etnoğ. Mü-: 14656 Tas: (Levha: XXVI).*

Boyualu, ve dibe doğru hafif genişler şekildedir. Karnın üzeri kısa mail ve paralel çizgilerle geçme bo dürler arasından, ulama stilize nar ve çiçeklerinden müteşel kil buketlerle süslü olup, a! .llarınd2. rumili serviye benzer şekiller yer alrnı tll'. Boyun üzerinde "Aymtaplı Mehmet Ağa, sene 1162" yazılıdır. Yüksek: :} cm. Çap: 25 cm.

Etnoğ. Mi::: 14657 Tas.- (Lev: XXVII).

Boyunlu, karnı şişkince, basık bir vazoz tipindedir. Ağız kenarı dışa dönük olup m.:ı.yin çizgilerle süslüdür. Boyun üzeri ulama çiçek ve rumili bantlarla bez8nraıştır. Karnın üzeri,nde paralel iki hattlio eş aralarla boğulmasından hasıl olan main paftalar iç risi:nde çiçek buketleri ve kıvrım dallar mevcut tur. Yüksek: 14 cm. Ağız çap: 24 cm.

Etnoğ. Mü.z. 3722 Tepsi: (Lev: XXI'III).

Merkezde bir Mührü Süleyman bulunmı1kta ve ortasında rumilerden müteşekkil çarı:kifelek motifi yer almaktadır. Bunu küçük altıgenler!e yapılmış bir bordür çevreler. En dışta görülen geçme ile d,ada kalan kısım birbirlerinden çıkmakla olan rumi, lale ve mineye benzer çiçeklerle süslüdür. Çap: 24,5 cm.

Etnoğ. Muz. 5573 Tepsi: (Lei,Jia: XXVIII).

Ortas , dört mahrutu bölme içeri-
sinde, birbirlerine rumilerle bağlanan
hataiye benzer çiçeklerle bezenmiştir.
Bunu ç,evreleyen bir sıra nilüfer konca-
larını, "Derununda Nuhasın..." diye baş-
lıyan bir .h:it,ayı havi yazılı bordür tal-
beder. Etrafı üçgenlerden müteşekkil bir
bordürle biter. Çap: 25 cm.

*Etnoğ. Müz. 61.10 Tepsi: (Levha:
XXIX).*

Ortasında basit bir çiçek bulun-
maktadır. Etrafına laleler nakşedilmiş-
tir. İki yeri yazılı ve 1288 tarihlidir. Çap:
32 cm.

*ECnoğ. Müz. 6745 Tepsi (Levha:
XXXI).*

Ortasında içi çiçeklerle süslü, altı
yapraklı bir rozet vardır. Bunun etra-
fında başia.rı merkeze bakan altı balık
resmedilmiştir. Kenarında ufki, açık
"S"lerden müteşekkil bir bordür görü-
lür. Aı kasında sahip imzası okunmak-
tadır. Çap: 18 cm.

*Etnoğ. J1iiz. 7164 Tepsi: (Levha:
XXX).*

Ortası. nım:li bir daire içinde çar-
kıfçlek motiflidir. Etrafı, keneı-lara
doğru git'Jkçe büyümekte olan main
bölme for arasında mineye benzer çiçek-
lerle süslenmiştir. Çap: 27,5 cm.

*Etnoğ. Müz. 7165 Tepsi: (Levha:
XXXI).*

Ortas Lda, uçları sivrHerek biten
altı yapraklı bir rozet vardır; her birin-
den kenar , doğru çekilen rumi tepelik-
li tiğlar Hasına bir başla görülen çif-
te balık :resmedilmiştir. Çap: 21,5 cm.

*Etnoğ. Jlfüz. 8547 Tepsi: (Levha:
XXXII).*

Üç santim derinliği vardır. Orta-
sında rumi erden müteşekkil bir rozet
bulnur. Bunun etrafı aynı motiflerle
bordürlenmiştir. Çap: 30,5 cm.

*Etnoğ. Müz. 11723 Tepsi: (Levha:
XXXIII).*

nun dışında, ucu çiçeklerle biten bir
tuğra ile rnmP adı ve 1138 tarihi yazı-
lıdır. Kenarında "Derununda Nuha-
sın..." diye başlayan kıtanın Şair Vey-
sinin olduğu anlaşılmaktadır. Kut: 29
cm.

*Etnoğ. Müz. 1S082 Tepsi: (Levha:
XXXIV).*

Ortasına, merkezinde ve kolları
arasında bir-er çiçek bulunan Mührü
Süleyman resmedilmiştir. Bunun etra-
fını çeviren rumili bordürü biri merke-
ze, diğeri muhite bakan la'lelerle arala:-
rında nilüfer çiçek ve yapraklarından
müteşekkil tezyi•na't takibeder. Daha
sonra 'küçük altıgenler dizisi gelir ve en
dışta merkeze yönelmiş yarım çiçek-
lerden bir :ıra süsüJeme mevcuttur. Çap:
24 cm.

*Etnoğ. Müz. 1.J196 Tepsi: (Levha:
XXXIV).*

Ortasına içiçe çiçekli bir Mührü
Süleyman resmedilmiştir. Bunun çevre-
sinde altı lale ve altı da iki kulplu vazoy-
ya benzer stilize şekiller yer almıştır.
Etrafı birbirine paralel maN çizgilerle
bordürlenmiştir. Çap: 25 cm.

*Etnoğ. Müz. 13,237 Tepsi: Levha:
XXXV).*

Ortasında dört yapraklı basit bir
çi,çek görülür. Etrafına muhite baium
beş lale ve aralarına kafesvari tanıanmij
hendesi şekiller resmedilmiştir. Kenarı,
küçük, mail ve paralel çizgilerle çizili-
dir. Ç•ap: 28,5 cm.

*Etnoğ. Müz. 1S2:J8 Teps-i: (Levha:
XXXV).*

Ortasında:ki daire ,altı eşit kısma
ayrılmış ve içleri rumiye benzer motif-
lerle bezenmiştir. Muhitinde dört !ale ile dört
stilize ağaç şekilleri yer almış-
tır. Çap: 20 cm.

*Etnoğ. Müz 13528 Tepsi (Lev/ia:
XXXVI).*

bir yıldız olup, her birinin aralarına birer çiçek resmedilmiştir. Bunu münhani bir dal üzerindeki kancalı bordür çevreler. Kalan kısım altıgenlerle döşenmiş ve arada meydana gelen üçgenler kafesvari taranmıştır. Arka kısmında yine 1156 tarihi ve tuğna şeklinde sahip adı yazılıdır. Çap: 31 cm.

Etnoif. Müz. 18728 Teptii (Levha: XXXVII).

Üzui, dört köşeli Ue aralarında kafes tezyi, nıatlı stilize şekillerle süslüdür. Çap: 24 cm.

Etnoif. Müz 14606 Tepsi: (Levha: XXXVIII).

Ortasında on üç yapraklı papatya benzer bir çiçek vardır. Bunun etrafı, karşılıklı birer kökten çıkan ikişer çiçekli dala bezenmiştir. Kenarda birer münhani dallarla doluşan minelerden,

diğeri küçük main diz-ilel'inden müteşekkil iki bordür görülür. Çap: 36,5 cm.

Etnoğ. Müz. H608 Tepsi (Levha: XXXVII).

birer papatya işlenmiş, içleri ve dışları tamamen yoncaya benzer yapraklarla Üzerinde rumili ve birbirine geçen dört daire görülür. Kesişme noktalarına bezenmiştir. Çap: 32 cm.

Etnoğ. Müz. 14645 Tepsi (Levha: XXXIX).

Derincedir. Ortasında içiçe altı köşeli yıldız ve merkezleri bir üçerli, altı yarım daire vardır. Bunları çeviren dairenin boş kalan kısımları çizgilerle taranmıştır. Etrafında laleye benzer çiçeklerle diğer stilize motifler görünür. Bir yeşilde "VaHıde Sultan Mabbah Takımı, sene 1150" yazılıdır. Çap: 29,5 cm.

